

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
„Desničini susreti“
Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb
Srpsko kulturno društvo “Prosvjeta”, Zagreb

«Desničini susreti 2010.»:
Ideologija vlasti i ideološkičnost teksta

(Zadar i Islam Grčki, 17., 18. i 19. rujna 2010.)

U doba kad je živio i pisao Vladan Desnica nastalo je u nas i u svijetu mnoštvo pripovijesti i romana intelektualističke naravi, u kojima pripovjedač i/ili likovi formuliraju teoretske, svjetonazorske i filozofične iskaze, a silnice djelatne u zapletu i raspletu premještaju se iz polja erosa i moći (fizičke, materijalne, političke) u kognitivnu i intelektualnu sferu. Shvaćanja prirodnoga i povijesnoga svijeta, društva i čovjeka koja se mogu iščitati iz takve proze obično se dodiruju s nekim od suvremenih filozofija i teorija (na primjer, s filozofijom života, marksizmom, psihoanalizom, fenomenologijom, egzistencijalizmom), a u nekakvu su odnosu – afirmativnu ili polemičnu – i prema ideologiji vladajuće elite, što i njih same čini implicitno ideološkičnima. Njihova je ideološkičnost osobito zanimljiva ako su formulirani u ambijentima gdje je u političkom životu dominiralo ideološko jednodumlje. Jednodumna, autoritarna vlast ostavlja piscu neslobodu iskrene suradnje ili slobodu opasnoga nonkonformizma, ali i mogućnost da kao javna osoba podupire režim ili se o njemu ne izjašnjuje, a kao stvaralac inkodira u jezik književnosti ideologeme manje ili više strane ili prikriveno suprotstavljene režimskoj ideologiji.

U desetljećima kad je Desnica djelovao kao pisac nije u Hrvatskoj ni drugdje u Jugoslaviji manjkalo jednodumlja, ali je bilo i intelektualističke proze, koju su, osim niza njegovih novela i njegova romana *Profjeća Ivana Galeba*, obogatila i djela mnogih poznatih pisaca u svim južnoslavenskim sredinama. Naš skup želio bi ispitati u kojoj su mjeri svjetonazorski iskazi tadašnje naše pripovjedne književnosti, a prije svega Desničinih djela, bili pluralističniji od političkoga i medijskoga diskursa, kakva je bila njihova funkcija u danoj književnoj strukturi te koja su krupna pitanja – etička, estetička, društvena, politička, religijska, povijesnofilozofska – stvarala potrebu za ispravljanjem, nadmašivanjem ili negacijom vladajuće ideologije.

«Desničini susreti 2010.» nastoje podržavati naglašeno istraživačku, projektnu orijentaciju, s težištem na inter- i transkulturnim pristupima. Ovaj skup, nužno je istaći, kalendarski koincidira sa zajedničkom inicijativom Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Padovi o utemeljenju Međunarodnoga sveučilišnoga centra u Desničinoj Kuli Stojana Jankovića.

Skup će se održati na Sveučilištu u Zadru te u Kuli Stojana Jankovića u Islamu Grčkom. Programski ih je inicijalno osmislio prof. dr. sc. Zoran Kravar, a programske poslove vodi Pripremni odbor u sastavu: prof. dr. sc. Zoran Kravar, prof. dr. sc. Krešimir Nemeč,

prof. dr. sc. Drago Roksandić, Velimir Visković i Čedomir Višnjić. Tajnica Pripremnog odbora je mr. sc. Magdalena Najbar-Agičić.

Pripremni odbor prihvaćat će prije svega prijave priopćenja temeljene na inovativnim pristupima temi susreta i na novim dokumentacijsko-arhivskim istraživanjima. Molimo zainteresirane da se za detaljnije obavijesti jave bilo kome od članova Pripremnog odbora.

Ukoliko ste zainteresirani sudjelovati u radu „Desničinih susreta 2010.“, molimo Vas da popunite priloženu prijavnicu i dostavite sažetak priopćenja opsega od 1000 do 1500 slovnih mjesta najkasnije do 31. srpnja 2010. godine na mail adresu droksand@ffzg.hr.

Srdačno Vas pozdravljamo i radujemo se Vašoj suradnji!

Supredsjedatelji Pripremnog odbora «Desničinih susreta 2010.»

(prof. dr. sc. Zoran Kravar)

(prof. dr. sc. Drago Roksandić)